

Món

Byd

Welt

Ao

Decàleg per a ser lingüísticament sostenible

 el tempir

1a

Quins trets caracteritzen els parlants lingüísticament sostenibles?

El parlant sostenible valora la diversitat lingüística i la llibertat de les altres persones a expressar-se en la seua llengua, encara que li siga desconeguda o es tracte d'una llengua minoritària i/o minoritzada. No intenta imposar als altres un canvi de llengua, ja que això suposaria, en el fons, fer-los renunciar a una part fonamental de la seua identitat. Per tant, sigues lingüísticament sostenible en la teua vida diària.

2a

Com pots ajudar a garantir la supervivència d'una o més llengües?

No projectes els teus prejudicis lingüístics sobre llengües diferents de la teua (p. ex., no és útil, té pocs parlants, no és apta per a la ciència, no és prestigiosa...) perquè provoques no sols l'estigmatització d'aqueixes llengües sinó també la dels seus usuaris. Sigues respectuós amb totes les llengües que t'envolten i també amb els seus parlants. Mostra-hi interès i empatia.

3a

Què ens aporta la diversitat lingüística?

Aspectes com el nombre de parlants o l'existència de suport institucional a una llengua, en comparació amb els d'una altra, no serveixen per a determinar ni limitar el valor que té com a eina de comunicació per a la seua comunitat de parlants. Enriqueix-te amb la pluralitat de coneixements que sobre la realitat del món aporten totes les llengües.

4a

La legislació reflecteix el grau de diversitat lingüística d'una societat?

Malauradament, no. És molt fàcil trobar exemples d'Estats que no reconeixen ni protegeixen llengües que són les pròpies i històriques en els seus diversos territoris. Però encara més: si parem un poc d'atenció, de segur que podem detectar la presència de moltes altres llengües en la nostra societat, a conseqüència dels moviments migratoris. Valora i ajuda a visibilitzar la diversitat lingüística. Aquestes actituds són fonamentals perquè tothom pugua construir i viure en societats pluriculturals i plurilingües.

5a

És beneficiós tenir coneixements bàsics de qualsevol llengua?

I tant! Encara que siga per a poder donar les gràcies a algú d'una manera que no solament entenga, sinó que li arribe al cor. No és necessari tindre un gran domini d'una llengua per a poder començar a utilitzar-la. Sigues aliat solidari dels parlants de les llengües minoritàries i/o minoritzades. També ho seran amb la nostra. Tots hi guanyem!

6a

Podríem afirmar que aprendre anglés és el més útil?

La utilitat d'una llengua, fins i tot la de l'anglés, és ben relativa. És cert que en àmbits com les revistes científiques, l'anglés és la llengua que s'utilitza més sovint. Però això no significa que un article publicat en aquesta llengua tindrà un abast major: pensem també que la quantitat d'articles que es difonen en anglés és major i, en conseqüència, hi haurà més competència. Si tens una actitud oberta i positiva a l'hora de parlar i escriure en llengües no tan globals, et faràs entendre i comprendre. L'important és el missatge i a qui t'adreces realment (públic real). Els parlants sostenibles tenen bona disposició a l'hora de comunicar-se en llengües pròximes o no a la seua, encara que no les haja estudiades mai.

7a

Les llengües dominants són les que tenen major pes a escala global?

És cert que llengües com el xinés, l'anglés o el castellà tenen milions i milions de parlants. Tanmateix, al món hi ha vora 6.000 llengües. Per tant, tots junts, els parlants de les llengües minoritàries constituïm la veritable majoria. Una majoria diversa i rica en formes de mirar i contar la realitat. Menystenir una llengua pel nombre de parlants és contribuir al desequilibri, l'homogeneïtzació i l'empobriment culturals. No imposes les llengües més parlades globalment o localment.

8a

Té sentit interessar-se per les llengües dels llocs que visitem, si parlem una llengua internacional?

Sovint, quan viatgem a algun lloc, pensem que és una oportunitat de practicar l'anglés. No ens molestem a interessar-nos per les llengües pròpies del país ni, encara menys, per les minoritàries o minoritzades que s'hi parlen. Canvia aquesta actitud. Informa't de la realitat lingüística de la societat amb la qual conviuràs, cosa que és fonamental per a no perjudicar encara més la salut de les llengües que menys suport reben. A més, aprendre i usar unes paraules d'una llengua que podria estar en risc de desaparèixer fomenta la reforestació lingüística i millora l'autoestima dels seus parlants.

9a

L'aprenentatge de llengües ocupa lloc?

Aprendre sempre és positiu. Com és que encara hi ha qui pensa que aprendre una llengua pot perjudicar-ne l'aprenentatge d'una altra? Desestima aquesta mena de prejudicis: com major siga el teu repertori lingüístic, podràs trobar més connexions i semblances entre les llengües que coneixes i les que vols aprendre, que et serviran de bastida al llarg del procés. Fins i tot, les noves llengües que adquirisques poden ajudar-te a entendre millor el funcionament de la nostra pròpia llengua.

10a

Parlar en valencià a qui no és del país és de mala educació?

Moltes vegades, quan coneixes a algú que no és del país, li parles en castellà per a assegurar-te que t'entén (malgrat la proximitat lingüística amb el valencià). En fer-ho, no tens en compte les assumpcions que l'interlocutor podria extraure de la teua actitud: fomentes involuntàriament la idea que el valencià és una llengua que ja no es parla a casa nostra o que és una llengua poc interessant d'aprendre des del punt de vista de la utilitat social. Durant quant de temps caldrà tractar una persona com a novinguda per aquesta suposada deferència? No contribueixes també així a considerar-la una eterna forastera? No els excloues del valencià.